

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Obdo/50/2020
Identifikačné číslo spisu: 1216201647
Dátum vydania rozhodnutia: 18.08.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1216201647.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: MINOKA s.r.o., so sídlom 900 46 Most pri Bratislave 241, IČO: 31 319 416, zastúpeného JUDr. Jindřichom Stoszekom, advokátom so sídlom Černyševského 26, 850 05 Bratislava, proti žalovanému: GENE Group, s.r.o., so sídlom Nábřežie mládeže 89, 949 01 Nitra, IČO: 35 831 189, zastúpenému ULC Čarnogurský s.r.o., so sídlom Tvarožkova 5, 814 99 Bratislava, IČO: 35 975 016, o žalobe žalovaného na obnovu konania, vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 54Cb/91/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/28/2019-276 z 10. decembra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á proti žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 25Cb/40/2016-197 z 12. júna 2018 zamietol žalobu žalovaného na obnovu konania a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že žalovaný ako dôvod obnovy konania uviedol existenciu nového dôkazu - zápisnice o výsluchu konateľa žalobcu L.. O. O. z 5. novembra 2015, ktorá však nemôže byť spôsobilým dôvodom obnovy konania, nakoľko okolnosťami vzniku právneho vzťahu medzi sporovými stranami sa súd vysporiadal v pôvodnom konaní, v ktorom bol konateľ žalobcu L.. O. vypočutý. Uvedený dôkaz preto nie je spôsobilý privodiť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Zdôraznil tiež, že nemožnosť použitia skutočností a dôkazov v pôvodnom konaní v zmysle ustanovenia § 397 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) je daná vtedy, keď v dobe pôvodného konania existovali, avšak účastník ich bez svojej viny nemohol použiť, pretože o nich nevedel až do vyhlásenia rozhodnutia, proti ktorému nemožno podať odvolanie, prípadne do uplynutia lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému odvolanie podať možno. Dôvodom obnovy preto nemôžu byť skutočnosti, ktoré nastali až po skončení pôvodného konania. Rozsudok v pôvodnom konaní bol vyhlásený dňa 10. mája 2012, pričom zápisnica o výsluchu konateľa žalobcu L.. O. je z 5. novembra 2015, teda nový

dôkaz v čase pôvodného konania neexistoval. Vzhľadom na neexistenciu dôvodu na obnovu konania (v zmysle taxatívneho výpočtu v ustanovení § 397 ods. 1 CSP), súd prvej inštancie žalobu o povolenie obnovy konania zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/28/2019-276 z 10. decembra 2019 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bola žaloba žalovaného na obnovu konania zamietnutá. Výrok o trovách konania na súde prvej inštancie zmenil tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1 V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a s poukazom na § 387 ods. 2 CSP odkázal na správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k podstatným tvrdeniam žalovaného v odvolaní odvolací súd uviedol nasledovné:

2.2 Z návrhu žalovaného na obnovu konania vyplýva, že žalovaný ho podal ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) podľa § 228 ods. 1 písm. a/ OSP, podľa ktorého právoplatný rozsudok môže účastník napadnúť návrhom na obnovu konania, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu prívodiť pre neho priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

2.3 Odvolací súd poukázal na to, že žaloba na obnovu konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý slúži k tomu, aby mohol byť znova prejednaný právoplatne skončený spor, ak sú tu skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, pre ktoré pôvodné rozhodnutie vo veci samej - z hľadiska správnosti a úplnosti skutkových zistení a skutkových záverov - nemôže obstáť. Obnova konania je teda právnym inštitútom, pomocou ktorého možno dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Inštitút obnovy konania pritom predstavuje zásah do právnej istoty, keďže umožňuje znova konať a rozhodovať vo veci, ktorá už bola právoplatne skončená. Žalovaný ako dôvod obnovy konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 54Cb/91/2006 a odvolacieho konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3Cob/431/2012 v návrhu uviedol, že existuje nový dôkaz, ktorý objektívne bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, nakoľko sa o ňom dozvedel prostredníctvom svojej konateľky U. Š. až dňa 5. novembra 2015 zo zápisnice o výsluchu konateľa žalobcu L. O. O. v trestnom konaní z 5. novembra 2015.

2.4 Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že zápisnica o výsluchu konateľa žalobcu L. O. O. z 5. novembra 2015 nemôže byť spôsobilým dôvodom obnovy konania. L. O. O. bol vypočutý aj v pôvodnom konaní vedenom pod sp. zn. 54Cb/91/2006, pričom už v tom čase z jeho výpovede z 10. februára 2009 vyplynulo, že: „...písomná dohoda - dodatok k zmluve ohľadne nadštandardu, uzavretá nebola, došlo k uzavretiu ústnej dohody medzi mnou ako konateľom žalobcu, pani O., ktorá bola v tom čase konateľkou žalovaného a p. S.Š.“. V ďalšej časti výpovede uviedol, že: „...medzi žalobcom, p. O. a p. S. bola dohoda, že žalobca poskytne architektku p. L. Š., ktorá v spolupráci s p. S. a p. S. navrhla zariadenie bytu nadštandardným spôsobom...“. Ďalej uviedol, že: „...nadštandard bol zrealizovaný na základe požiadaviek p. S. a p. S....“. Z uvedeného je zrejmé, že argumenty uvádzané v návrhu na obnovu konania, ako aj v odvolaní nie sú nové skutočnosti, ktoré by žalovaný bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní. Súd v pôvodnom konaní zohľadnil všetky vykonané dôkazy, z ktorých vyplynulo, že objednávky nadštandardu bytu zadávali konateľky žalovaného a toto konanie zaväzuje žalovaného v zmysle § 13 ods. 1 v spojení s § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“). Manželia S., ktorí byt od počiatku užívali, spoločne objednávali zariadenie bytu. Rovnako z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 114/2014-17 z 19. marca 2014 (ktorým bola odmietnutá sťažnosť obchodnej spoločnosti GENE Group, s.r.o. ako zjavne neopodstatnená) vyplýva, že krajský súd (v spojení s okresným súdom) ústavne konformným

spôsobom posúdil a odôvodnil, čo bolo zámerom strán, ktoré uzavreli zmluvu o dielo a akým spôsobom boli objednané a uskutočnené nadštandardné úpravy bytu a v akom rozsahu sa majetok sťažovateľa podľa predloženého znaleckého posudku zväčšil. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sa stotožnil so závermi krajského súdu, ktorý považoval objednávanie nadštandardných úprav konateľkou L.. S. za konanie sťažovateľa. Je teda nepochybné, že záver súdov o tom, že objednávanie nadštandardných úprav bytu je potrebné považovať za konanie žalovaného, vychádzalo (okrem iných dôkazov) aj z výpovede L.. O. O., preto zápisnica L.. O. O. v trestnom konaní z 5. novembra 2015 nepredstavuje nový dôkaz, ani skutočnosť, ktorá by mohla mať za následok zmenu skutkového stavu v pôvodnom konaní. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, keď žalobu žalovaného na obnovu konania zamietol.

2.5 Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav veci, keď sa nevysporiadal s ďalšími dôkazmi - výsluchmi ďalších osôb v trestnom konaní (L.. S., L.. T., L.. N.Á., L.. S.), pretože žalovaný preukázateľne ako dôvod obnovy uviedol len zápisnicu o výsluchu konateľa žalobcu L.. O.. Uvedené výsluchy ani nemôžu byť dôvodom obnovy konania, keďže okolnosťami vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu sa súd vysporiadal v pôvodnom konaní, v ktorom bol L.. O. aj vypočutý.

2.6 Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP) odvolací súd uviedol, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu je nevyhnuté kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu sa rozumie taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom. Aby bol naplnený predmetný odvolací dôvod, súd musí svojím nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Odvolací súd v postupe súdu prvej inštancie nezistil nesprávnu aplikáciu zákona, ani namietaný formálny výkon práva, keď súd žalobu na obnovu konania zamietol.

2.7 Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal so všetkými argumentmi žalovaného a porušil jeho právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Poukázal na to, že súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí si splnil povinnosť vyplývajúcu z § 220 ods. 2 CSP, pričom odvolací súd nezistil, že by jeho odôvodnenie nezodpovedalo zákonnej úprave. Konštatoval, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia dostatočne uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov, ktoré dôkazy vykonal, ktoré nevykonal a prečo a ako vykonané dôkazy zhodnotil a v akých vzájomných súvislostiach. Rovnako dostatočné je aj odôvodnenie týkajúce sa právneho posúdenia veci, keďže z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, pod hypotézu akej právnej normy bol subsumovaný zistený skutkový stav a podľa akej právnej normy bola vec posúdená. V tomto smere je dostatočné nielen samotné vymenovanie a odcitovanie zákonných ustanovení, ale z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dostatočne vyplýva, akým spôsobom boli tieto ustanovenia aplikované a ako sa premietli do samotného rozhodnutia súdu prvej inštancie (pozri III. ÚS 119/03). To, že sa odvolateľ nestotožnil so skutkovým a právnym hodnotením veci a samotným meritórnym rozhodnutím súdu prvej inštancie v spore, bez ďalšieho nezakladá vadu procesného postupu súdu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania (sporovej strany), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

2.8 S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd považoval dôvody odvolania žalovaného v celom rozsahu za právne irelevantné, preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku, ktorým súd návrh žalovaného na obnovu konania zamietol (§ 387 ods. 1 CSP).

2.9 Odvolací súd zároveň podľa § 388 CSP zmenil od rozhodnutia o napadnutom výroku závislý výrok

o trovách konania, nakoľko súd prvej inštancie nesprávne konštatoval plný úspech žalovaného v konaní a nesprávne mu priznal náhradu trov konania proti žalobcovi. Keďže súd prvej inštancie žalobu žalovaného na obnovu konania zamietol, plný úspech v spore mal žalobca, ktorému prislúcha nárok na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP. Odvolací súd preto zmenil výrok o trovách konania tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške trov rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. c/ CSP.

3.1 V úvodnej časti dovolateľ uviedol rozhodný skutkový stav a poukázal na zápisnicu o výsluchu svedka - poškodeného (L.. O. O. - konateľ žalobcu) z 5. novembra 2015 v trestnom konaní, ktorá obsahuje rozhodné skutočnosti ohľadom objednávanie tzv. nadštandardu bytu a predstavuje nový dôkaz - skutočnosť, ktorou sa preukázala dôvodnosť návrhu na obnovu súdneho konania. Podľa názoru dovolateľa, tvrdeniami L.. O. O. ohľadom objednávanie tzv. nadštandardu bytu sa preukázalo, že L.. S. ako konateľka GENE Group žiadne objednávky nerealizovala, ani nepodpisovala, nakoľko tak robil L.. S., ktorý nemal oprávnenie konať v mene a za spoločnosť žalovaného a jeho konanie preto nemožno považovať za konanie žalovaného. Uvedené popiera skutkové tvrdenia L.. S. a L.. S. v súdnom konaní, ktorí vypovedali, že obaja spolu objednávali tzv. nadštandard bytu. Nový dôkaz a skutočnosti z neho vyplývajúce sú v prípade povolenia obnovy konania spôsobilé samostatne, ako aj spolu s ďalšími skutočnosťami, privodiť pre žalovaného priaznivejší výsledok rozhodnutia, a to najmä s ohľadom na podstatnú zmenu skutkového stavu, ktorý bol podkladom pre rozhodnutia súdov v pôvodnom súdnom konaní a mal by viesť k zamietnutiu návrhu žalobcu v celom rozsahu. Fakt, že objednávky zariadenia „nadštandardu“ uskutočnil L.. S. ako manžel konateľky spoločnosti GENE Group, pri rozhodovaní súdov oboch inštancií nebol a ani nemohol byť zohľadnený. Počas základného konania bol skutkový stav na základe výpovedí žalobcu a svedkov (ktorí zároveň konali vo vzťahu k žalobcovi v súvislosti s objednávaním tzv. nadštandardného zariadenia bytu) ustálený tak, že predmetné zariadenie objednávala L.. S. v mene žalovaného, teda ako konateľka žalovaného. Predložený nový dôkaz - svedectvo konateľa žalobcu v trestnom konaní osvedčuje, že tzv. nadštandard bytu bol objednaný L.. S., čiže preukazuje, že nárok žalobcu bol priznaný na základe nepravdy. Predmetné závery odvolacieho súdu v rozhodnutí vo veci obnovy konania dovolateľ považuje za nesprávne právne posúdenie veci a za porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie, pretože zápisnica z výsluchu L.. O. O. z 5. novembra 2015 je nepochybne novým dôkazom, objasňujúcim odlišne skutkový stav, ustálený v súdnych konaniach.

3.2 Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí č. k. I. ÚS 114/2014-17 z 19. marca 2014 sa stotožnil so závermi krajského súdu v jeho rozsudku, v zmysle ktorých považoval objednávanie nadštandardných úprav bytu konateľkou za konanie žalovaného. Nový dôkaz (výpoveď konateľa žalobcu v trestnom konaní), ako aj ďalšie predložené dôkazy preukazujú, že L.. S. ako konateľka žalovaného neobjednávala tzv. nadštandard bytu, čiže je veľký predpoklad, že nové skutočnosti by po povolení obnovy pre žalovaného privodili priaznivejšie rozhodnutie vo veci. V dôsledku uvedeného je nielen nespravodlivé, ale aj nesprávne potvrdenie zamietnutia žaloby na obnovu konania odvolacím súdom, pretože predmetom hodnotenia súdu pri povolení obnovy konania musí byť aj okolnosť/skutočnosť, pre ktorú došlo k obsahovej zmene nesprávne ustálenej skutočnosti v súdnom konaní, inak by došlo k odopretiu práva na súdnu ochranu. V rozhodnutiach boli súde oboch inštancií toho názoru, že k postupným objednávkam nadštandardného vybavenia bytu preukázateľne dochádzalo konateľkami žalovaného a toto konanie žalovaného zaväzuje a že žalovaný bol preukázateľne objednávateľom prác navyše. Vzhľadom na obsah nového dôkazu však predmetné závery súdov oboch inštancií, uvedené v ich rozhodnutiach, neobstoja. Dovolateľ jeho toho názoru, že záver odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí vo veci obnovy konania, že zápisnica z výsluchu L.. O. O. z 5. novembra 2015 neobstoja ako nový dôkaz, je neudržateľný a v dôsledku neho došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Podľa názoru dovolateľa, v danom prípade zo strany odvolacieho

súdu potvrdením zamietnutia žaloby na povolenie obnovy súdneho konania išlo o formálny výkon práva, ktorý je v rozpore s požiadavkami základného práva na spravodlivé súdne konanie a zároveň išlo o nesprávne právne posúdenie dôvodov obnovy konania. S poukazom na vyššie uvedené dovolateľ navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.3 K dovolaniu žalovaného zaslal žalobca písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že namieta nezrozumiteľnosť a neurčitosť podania žalovaného, keďže nebol formálne vymedzený dovolací dôvod v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľ opakuje svoju argumentáciu, ktorú predniesol v konaní pred súdom prvej inštancie a vo svojom odvolaní adresovanom súdu druhej inštancie, voči ktorého rozhodnutiu podal dovolanie. Argumenty uvádzané žalovaným v žalobe na obnovu konania a v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, nie sú skutočnosťami, ktoré by boli neznáme súdom konajúcim v pôvodnom konaní, vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 54Cb/91/2006 v spojení s konaním na súde druhej inštancie pod sp. zn. 3Cob/431/2012. Samotný žalovaný rovnakými skutočnosťami, uvedenými v žalobe o obnovu konania, argumentoval už v pôvodnom konaní vo svojom podaní zo 17.08.2006, ktorým doplnil svoje podanie z 01.08.2006, pričom súd mal o tom vedomosť, nakoľko to uvádza vo svojom rozsudku. Okrem toho ich namietal aj predchádzajúci právny zástupca M. O. F. v podaní z 29.09.2009, teda nie sú splnené zákonné podmienky povolenia obnovy konania, a to uvedenie nových podstatných skutočností, doposiaľ neznámych. Je pravdou, že nový dôkaz, na ktorý dovolateľ poukazuje, bol vyhotovený až po právoplatnosti rozsudku sp. zn. 54Cb/91/2006 v spojení s rozhodnutím súdu druhej inštancie sp. zn. 3Cob/431/2012. Tento nový dôkaz obsahuje skutočnosť, ktoré dovolateľ považuje za nové, čo však nie je pravda, keďže boli známe už najneskôr 17.08.2006 a konajúce súdy sa s nimi vysporiadali v prvostupňovom aj odvolacom rozsudku. Za tejto situácie nemožno súhlasiť s tvrdením dovolateľa, že boli porušené jeho práva na spravodlivý proces. Uvedené skutočnosti preto nie sú spôsobilé privodiť pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Dovolanie žalovaného je koncipované tak, ako keby išlo o odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Cob/431/2012, a nie proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci jeho mimoriadnej revízie. S poukazom na uvedené navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Vyjadrenie žalobcu bolo doručené dovolateľovi spolu s výzvou na podanie vyjadrenia v lehote 10 dní (č. l. spisu 368 a 369). Právny zástupca dovolateľa podaním (založené je v spise na č. l. 370) požiadal o predĺženie lehoty na podanie dovolacej repliky, na podanie ktoré súd prvej inštancie nereagoval. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že určenie lehoty na podanie dovolacej repliky a ani výzva na jej podanie, nemajú oporu v zákone. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 436 ods. 4 ukladá súdu prvej inštancie povinnosť (prípadne) včas podané vyjadrenie protistrany k dovolaniu len doručiť dovolateľovi (t. j. na vedomie), avšak súdu neukladá povinnosť vyzvať dovolateľa, aby sa vyjadril k vyjadreniu protistrany k dovolaniu, s určením lehoty na takéto vyjadrenie. Postup súdu prvej inštancie, ktorý sa žiadosťou dovolateľa o predĺženie lehoty na podanie dovolacej repliky (vyjadrenia k vyjadreniu žalobcu) procesne nezaoberal, preto nemal za následok porušenie práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v zmysle § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

5.1 Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku. Súvisí to s tým, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v rámci zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým zákonným obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať

akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia expressis verbis vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené zákonné predpoklady, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (III. ÚS 474/2017 a I. ÚS 438/2017).

5.2 V posudzovanom prípade žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Túto vadu dovolateľ videl v tom, že odvolací súd sa plne stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorý zamietol žalobu žalovaného na obnovu konania, pričom potvrdením zamietnutia žaloby na povolenie obnovy konania - podľa názoru dovolateľa - išlo o formálny výkon práva, ktorý je v rozpore s požiadavkami základného práva na spravodlivé súdne konanie. Právne závery odvolacieho súdu vo veci obnovy konania dovolateľ považuje za nesprávne právne posúdenie veci a za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie, pretože zápisnica z výsluchu L.. O. O. z 5. novembra 2015 je novým dôkazom, objasňujúcim skutkový stav v základnom súdnom konaní odlišne. Pričom fakt, že objednávky zariadenia „nadštandardu“ uskutočnil L.. S. ako manžel vtedajšej konateľky spoločnosti žalovaného pri rozhodovaní súdov oboch inštancií nebol zohľadnený, čo je vadou zrejme v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia žaloby na obnovu konania.

5.3 Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces, b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

5.4 Obsahom práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po použití a výklade relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

5.5 Podľa názoru dovolacieho súdu, procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho súdneho poriadku (na súde prvej inštancie, keďže žaloba na obnovu konania bola podaná vo februári 2016) a Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016 (na súde prvej inštancie, ktorý vo veci rozhodol 12.06.2018 a na odvolacom súde, ktorý vo veci rozhodol 10.12.2016). Žalovaný mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti

rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými zisteniami a právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, opierajúce sa v podstatnej časti o odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom popísal priebeh konania, vyjadrenie strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na posudzovaný prípad, z ktorých vyvodil svoj právny záver a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu (rovnako ako súd prvej inštancie) nepovažoval zápisnicu o výsluchu konateľá žalobcu L.. O. O. z 5. novembra 2015 v trestnom konaní za spôsobilý dôvod obnovy konania. Odvolací súd zároveň k odvolacím námietkam žalovaného uviedol svoju argumentáciu v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie a vyplývajúcim z obsahu spisu. Procesným postupom súdov oboch inštancií nedošlo k tomu, že by súdy znemožnili žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, dôsledkom čoho by bolo porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces tak, ako to predpokladá ustanovenie § 420 písm. f/ CSP.

5.6 Len pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že rovnaké námietky ako v odvolaní uplatnil žalovaný aj v dovolaní. Dovolací súd však nie je „tretou inštanciou“, ktorá by bola oprávnená opätovne preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo. V dovolacom konaní nie je dovolací súd oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené (okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania - § 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolateľom namietaná neúplnosť, resp. nesprávnosť skutkových zistení a ani nesúhlas dovolateľa s posúdením a vyhodnotením dôkazu, predloženého stranou sporu, v zmysle rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nie je považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože, ak by k takejto vade v súdnom konaní aj došlo, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení strany. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Rovnako ani nesprávne právne posúdenie zisteného skutkového stavu nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Dovolací súd tiež nesúhlasí s tým, že pokiaľ odvolací súd potvrdí rozhodnutie súdu prvej inštancie (v danom prípade rozhodnutie o zamietnutí žaloby žalovaného na povolenie obnovy konania), ide o formálny výkon práva, ktorý je v rozpore s požiadavkami základného práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle § 420 písm. f/ CSP, pretože takýto záver by bolo možné prijať len v tom prípade, ak by odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu bolo napr. svojvoľné, arbitrárne, bez uvedenia odôvodnenia rozhodnutia, resp. relevantnej argumentácie súdu vo vzťahu k uplatnenému nároku. Skutočnosť, že dovolateľ sa nestotožňuje s rozhodnutiami (výrokmi) súdov oboch inštancií a názormi v nich vyjadrenými, neznamená, že sa jedná o nedostatočne odôvodnené, resp. arbitrárne rozhodnutia súdov nižšej inštancie, pretože súd nie je povinný rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strán sporu. Rovnako právo na súdnu ochranu nemožno stotožňovať s procesným úspechom strany v spore. Dovolací súd uvádza, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolateľ neuviedol v dovolaní, aké konkrétne procesné právo žalovaného bolo porušené zo strany odvolacieho súdu (resp. súdu prvej inštancie), dôsledkom čoho by došlo k vade zmätočnosti v zmysle citovaného ustanovenia, ktorá by zakladala porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces. Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

6. Dovolateľ ďalej založil prípustnosť dovolania na ustanovení § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Z § 432 ods. 1, 2 CSP vyplýva, že dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Toto ustanovenie

prítom nemôže byť posudzované izolovane, ale len v spojení s vyššie citovaným § 421 ods. 1 CSP.

6.1 Z vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 432.

6.2 V prípade, ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 08.06.2017).

6.3 Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - predovšetkým o otázku právnu, teda v žiadnom prípade nie o otázku skutkovú. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (R 54/2012, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

6.4 Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie. Nesprávne právne posúdenie môže byť dovolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia. Keďže dovolací súd je viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, nemôže byť postačujúce, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie, ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne vymedzil právnu otázku, ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. c/ CSP) a označil rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorých vymedzená právna otázka bola rozhodovaná rozdielne. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli. Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Bez špecifikovania konkrétnej právnej otázky dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa, resp. namiesto dovolateľa nastoliť a formulovať právnu otázku. Takýmto postupom by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen novej koncepcii právne úpravy dovolania, obsiahnutej v novom civilnom procesnom kódexe - CSP, ale aj účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, keďže zmyslom dovolania je okrem eliminovania zmätočnosti vád rozhodnutia (§ 420 CSP), aj riešenie relevantných právnych otázok, nastolených dovolateľom a v tomto smere zjednocovanie judikatúry súdov (§ 421 CSP).

6.5 V časti, v ktorej dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP nie je - podľa názoru dovolacieho súdu - dovolanie odôvodnené tak, ako to predpokladá zákon. Dovolateľ predovšetkým nevymedzil (nekonkretizoval) právnu otázku, ktorá by zodpovedala dikcii ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP v spojení s § 432 CSP, t. j. bola by pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúca (kľúčová) a zároveň by bola dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Vo väzbe na právnu otázku nenastolenú a nevymedzenú dovolateľom absentuje aj konkretizácia judikatúry dovolacieho súdu, t. j. rozdielne rozhodnutia dovolacieho súdu o tej istej právnej otázke. V posudzovanom prípade súdy oboch inštancií dospeli na základe vykonaného dokazovania k záveru, že

výpoveď konateľa žalobcu L.. O. O. v trestnom konaní, zachytená v zápisnici z 5. novembra 2015, nepredstavuje nový dôkaz, ktorý by predstavoval zákonný dôvod na povolenie obnovy pôvodného konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ OSP (znenie korešponduje s ustanovením § 397 písm. a/ CSP). Napriek tomu, že dovolateľ argumentoval nesprávnym právnym posúdením veci, ním namietané skutočnosti nespĺňajú kritérium právnej otázky, zameranej na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu, ale predstavujú spochybnenie skutkových zistení a záverov súdov oboch inštancií a uvedenie dovolateľovho vlastného chápania skutkových zistení. Samotné spochybňovanie výsledkov vykonaného dokazovania a skutkových záverov alebo polemizovanie s odôvodnením rozhodnutí súdov oboch inštancií nezakladá prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP v spojení s § 432 CSP. Záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal dovolací súd už vo svojich skorších rozhodnutiach (viď uznesenia NS SR sp. zn. 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017, 5Obdo/22/2017).

6.6 Keďže záver odvolacieho súdu, že výpoveď konateľa žalobcu v trestnom konaní dňa 5. novembra 2015 nepredstavuje nový dôkaz, zakladajúci zákonný dôvod na povolenie obnovy pôvodného súdneho konania, nebol výsledkom chybnjej aplikácie práva na zistený skutkový stav, dovolateľ (vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/ CSP) nevymedzil dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, keď neuviedol právne posúdenie veci odvolacím súdom, ktoré pokladá za nesprávne, ani v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, s poukazom na údajné rozdielne rozhodnutia dovolacieho súdu k nastolenej právnej otázke. Dovolací súd preto dovolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP.

6.7 Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie dovolateľa (žalovaného) neumožňuje, aby bol na jeho základe uskutočnený vecný prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu. So zreteľom na uvedené dovolací súd predmetné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ a písm. f/ CSP.

7. V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému ako neúspešnej strane (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

8. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.